

Novetats 'a la valenciana'

ES COMENCEN A ALBIRAR
POLÍTIQUES PRÒPIES DEL MODEL 'A
LA VALENCIANA'; COM UNA POSSIBLE
SEGONA DESCENTRALITZACIÓ EN
CLAU LOCAL, QUE SÓN
ABSOLUTAMENT INÈDITES A
ESPANYA.

Malgrat la prudència, per no dir paràlisi en alguns àmbits, que la iteració de campanyes electorals i eleccions ha provocat respecte a algunes de les iniciatives del Govern valencià durant el seu primer any de vida, el fet cert és que la dinàmica mateixa d'exercici del poder ha permès, a poc a poc, albirar certs canvis interessants. Alguns són molt evidents: hi ha una dinàmica política pròpia i diferenciada, una manera de fer *a la valenciana*, que per primera vegada es percep a Madrid i la resta d'Espanya com quelcom de peculiar. Si recordem que la norma al País Valencià des de la Transició havia estat, si més no, la total coincidència de les dinàmiques polítiques estatal i autonòmica, l'aparició d'un objecte polític nou en aquestes terres en forma de pacte que no es dona en banda fora de les nostres fronteres i que sembla cada dia més impossible per a la governació de l'Estat és una novetat ben palesa.

Ara bé, més enllà de la part estètica o del factor novetat, i malgrat la prudència ja esmentada, la part més interessant de tot és que una dinàmica política pròpia, al cap i a la fi, acaba provocant... polítiques diferenciades. Potser per aquesta raó, com que no l'haviem tinguda mai, la nostra autonomia política d'enguà de 1982 havia estat sempre un perfecte calc de la política estatal. Resulta complicat identificar un sol element en què, durant 35 anys, l'autogovern dels valencians haja innovat o s'haja separat de les regles dominants a la resta de l'Estat de manera consistent. Si filem més prim, es podria dir que la llei reguladora de l'activitat urbanística de 1994, de l'últim govern Lerma va ser innovadora. El fet cert és que ho va ser i molt. Però no va generar cap trencament de model, com demostra que va ser fàcilment i ràpidament adoptada per molts territoris de la resta de l'Es-

tat i va quedar perfectament encabida en la cosmovisió compartida a l'Estat també pel PP, com varen demostrar les lleis del sòl dels anys 90. També es poden assenyalar en aquesta línia les lleis en matèria de dret civil foral de l'època Camps, aprovades per les Corts en les legislatures en què no hi va haver una total coincidència política entre Madrid i València (governos de ZP a l'Estat, governos del PP al País Valencià), desenvolupant l'Estatut de 2006. Aquestes lleis han estat les primeres en molts anys que han suposat un clar conflicte jurídic entre l'Estat i les institucions valencianes, resolt pel Tribunal Constitucional sense contemplacions i sense tenir en consideració cap dels arguments constitucionals dels valencians, ni tan sols els que feien referència al pacte estatutari referendat no sols pels partits valencians sinó també per les Corts estatals. I és que les dinàmiques polítiques diferenciades –encara que les diferències siguen ben minses– generen, inevitablement, polítiques diferenciades.

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

Com que ara tenim un govern políticament molt diferenciat, les polítiques *a la valenciana* estan començant a separar-se clarament de les pautes tradicionals a Espanya. Ja veurem què passa finalment amb RTVV, per exemple, però sembla que podríem tenir la primera televisió pública de tot l'Estat amb una mínima independència funcional respecte al Govern, la qual cosa suposaria un canvi cultural enorme a Espanya. Una *tele a la valenciana* que parega fins i tot europea és possible? Igualment, hem d'esperar a veure com acaben de perfilar les Corts el nou mapa territorial del país, però la presentació de la llei de mancomunitats i les primeres iniciatives de coordinació de les diputacions provincials estan avançant una línia de construcció de dinàmiques territorials des de baix, amb coordinació de potents polítiques municipals, que miren de bastir una possible segona descentralització en clau local que seria, de nou, absolutament inèdita a Espanya. De nou, si s'aconseguia completar-la, estariem si més no davant una construcció de polítiques europees, amb un mapa cosit des de baix de caire molt federal. El trencament amb la pauta espanyola seria clar. I les conseqüències, significatives.

Que el model *a la valenciana* aposte per polítiques pròpies posarà sens dubte a prova les rigideses de l'Estat espanyol –com ha passat amb el dret foral– però potser servirà també per ampliar-ne la cosmovisió federal efectiva. Val a dir que tant de bo aquestes noves polítiques siguen no sols positives per al País Valencià sinó que també ajuden Espanya a integrar amb més naturalitat el funcionament del model de la Constitució de 1978 en una direcció efectivament federal.

Professor de dret administratiu a la Universitat de València